

ЛЮБОВНАТА ВОЙНА ЛОРА – ЯВОРОВ

*Любовь, любовь гласит предание
Союз души с родной душой
Их соединение, сочетание
И роковое их слияние
И поединок роковой.*

Ф. И. Тютчев, „Предупреждение“

Лора ни изглежда като „чужденка“ на фона на баналните български любовни срещи и разльки. Години преди да заплете фатално пътя си с Яворов, със своя развод и с тревожната си любовност тя вече прилича на героиня на модерната западноевропейска литература, попада в рубриката „нова жена“, макар и много различна от феминистките. Потвърждение на усещането за *ибсенизираност* откриваме още у Петър Нейков, другия обичан мъж преди Яворов. Той ни е оставил късните си мемоари, писани по някогашните му дневници. В тях твърди: „*Лора беше жизнерадостно същество, влюбено в живота. Тя искаше да живее като Ибсенова героиня. Но беше несъмнено по-категорична от Нора. Не я задоволяваха материалните наслади, които можеше да ѝ даде животът. Винаги търсеше нещо отвъд осезаемото щастие на часа. Поетична и романтична природа, тя прецеждаше чувствата си през особено сито, по мярката на нейния силно развит художествен усет*“.¹ Факт е, че дори когато наглед

¹ Нейков, П. Спомени. С., 1990, с. 104. Не е маловажен фактът, че още тази първа скандална Лорина любов се проявява в епистоларна (и дневникова) форма, като изprobване и на перото преди Яворов („Срещите ни ставаха едва три или четири пъти на годината, но писмата вървяха непрекъснато“). Впрочем показателно е, че Лора създава и своите „Писма до никого“... Ясно е, че адресатът не е мислен като абсолютно задължителен, че писмото се преживява като донякъде автономен художествен акт... Що се отнася до опубличностяването на интимните светове (например на Яворов в цикъла „Писма“, посветен на Мина), то провокира замърсяване на комуникативния изповеден канал – намесата на анонимни писма, пълни с „мистериозна и злокобна сила“, които през 1909 г. въздействат зле върху чувствата на Мина, а няколко години след това пак неподписани епистоли се забавляват да подслушват Лора... Писмото в началото на XX век е способно да променя хода на любовната история, дори да я разруши.